מטלת מחשב (ממ"ח) 01

הקורס: 20476 מתמטיקה בדידה | **חומר הלימוד למטלה: החוברת "מבוא מהיר ללוגיקה"**

מספר השאלות: 13 | **משקל המטלה: נקודה אחת**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: 15.7.2019**

את התשובות לממ"ח יש לשלוח באמצעות מערכת שאילת"א
בכתובת http://www.openu.ac.il/sheilta/
הממ"ח נבדק בצורה ממוחשבת. אין לשלוח את פתרון הממ"ח למנחה!

בכל שאלה במטלה זו מופיעות שתי טענות. סמנו:

א - אם רק טענה 1 נכונה, ב - אם רק טענה 2 נכונה,

ג - אם שתי הטענות נכונות, ד - אם שתי הטענות אינן נכונות.

שאלה 1

1. האמירה **המספרים 6, 7 הם מספרים זוגיים** היא פסוק.
2. הביטוי המתמטי $1+2+3+4$ הוא פסוק.

שאלה 2

1. **שלילת** הפסוק **הכד נמצא על השולחן** היא הפסוק **הכד נמצא מתחת לשולחן**
2. **שלילת** הפסוק איציק שפך את המים מהכד היא הפסוק איציק מילא את הכד במים

שאלה 3

1. הפסוק $1+1=2$ **וגם** $2+3>5$ הוא אמת.
2. הפסוק $1+1=2$ **או** $3+3>2$ הוא אמת.

שאלה 4

1. הפסוק **אם** $3=2$ **אז** $1+1=2$ הוא אמת.
2. הפסוק **אם** $3=2$ **אז** $10=2$ הוא אמת.

שאלה 5

1. לוח האמת של הפסוק הפורמלי $(p\to q)\vee(r\to q)$ הוא:

p	q	r	$(p\to q)\vee(r\to q)$
T	T	T	T
T	T	F	T
T	F	T	F
T	F	F	T
F	T	T	T
F	T	F	T
F	F	T	T
F	F	F	T

2. הפסוק הפורמלי $(\neg p)\wedge\neg(p\to q)$ הוא סתירה.

שאלה 6

1. הפסוק הפורמלי $\neg(p \to q)$ שקול טאוטולוגית לפסוק הפורמלי $p \wedge \neg q$.

2. הפסוק הפורמלי $p \leftrightarrow q$ שקול טאוטולוגית לפסוק הפורמלי $(p \wedge q) \vee \big((\neg p) \wedge (\neg q)\big)$.

שאלה 7

1. $\neg\big((p \vee q) \wedge r\big)$ שקול טאוטולוגית ל- $\big((\neg p) \wedge (\neg q)\big) \vee \neg r$.

2. $p \wedge \neg(p \wedge q)$ שקול טאוטולוגית ל- $p \wedge \neg q$.

שאלה 8

1. **שלילת** הפסוק **האוכל היה חם וטעים**

   שקולה לפסוק **האוכל לא היה חם והאוכל לא היה טעים**.

2. **שלילת** הפסוק **רצחתָ וגם ירשתָ** שקולה לפסוק **לא רצחתָ או לא ירשתָ**

שאלה 9

1. מתוך הפסוק $(p \to q) \wedge (q \to r) \wedge p$ נובע טאוטולוגית הפסוק r .

2. מתוך הפסוק r נובע טאוטולוגית הפסוק $(p \to q) \wedge (q \to r) \wedge p$.

שאלה 10

1. את הפסוק "הריבוע של מספר לעולם אינו קטן מ- 0"

   אפשר לרשום כך: $\forall x \neg (x^2 < 0)$.

2. את הפסוק "קיים מספר גדול מ- 0 שהריבוע שלו הוא 9 "

   אפשר לרשום כך: $\big(\exists x (x > 0)\big) \wedge \big(\exists x (x^2 = 9)\big)$.

שאלה 11

נתבונן בפסוק: **לכל מספר הגדול/שווה 0 , קיים מספר שאם נעלה אותו בריבוע נקבל את המספר המקורי.** ניתן להצרין פסוק זה כך:

1. $\big(\forall x\ (x \geq 0)\big) \to \big(\exists y\ (y^2 = x)\big)$

2. $\forall x\big(x \geq 0 \to \exists y\ (y^2 = x)\big)$

שאלה 12

את **שלילת** הפסוק **לכל** x **קיים** y **שהוא השורש הריבועי של** x ניתן לנסח כך:

1. **קיים** x **כך שקיים** y **שאינו השורש הריבועי של** x .

2. **לכל** x **קיים** y **שאינו השורש הריבועי של** x .

שאלה 13

נתבונן בטענה:

A: **לכל סנדלר קיים אדם, שכל הנעלים שלו עברו תיקון אצל הסנדלר הזה.**

טענה השקולה **לשלילת** A היא:

1. קיים סנדלר כך שלכל אדם יש לפחות נעל אחת שלא עברה תיקון אצל סנדלר זה.

2. קיים סנדלר שמעולם לא תיקן שתי נעלים של אותו אדם.

מטלת מנחה (ממ"ן) 11

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה | **חומר הלימוד למטלה: תורת הקבוצות פרק 1**

מספר השאלות: 4 | **משקל המטלה: 3 נקודות**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: 21.7.2019**

מטלת מנחה ניתן להגיש באחת הדרכים הבאות (הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"):

- במערכת המטלות המקוונת (**קובץ מוקלד. לגבי הגשת קובץ סרוק יש להתעדכן אצל המנחה\בודק של קבוצת הלימוד שלך**). כניסה מאתר הקורס או משאילת"א
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באופן ישיר למנחה במפגש ההנחיה
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באמצעות דואר ישראל, לכתובתו של המנחה.

שאלה 1 (24 נק')

לכל אחת מהטענות הבאות קבעו אם היא נכונה או לא.

בשאלה זו בלבד אין צורך לנמק, די לרשום בכל סעיף נכון / לא נכון.

א. $2 \in \{\{1\},\{2\}\}$ ב. $\{2\} \in \{\{1\},\{2\}\}$ ג. $\{2,3\} \subseteq \{1,\{2,3\}\}$ ד. $\varnothing \subseteq \{1,\{2\}\}$

ה. $\{\varnothing\} \subseteq \{\{1\}\}$ ו. $\{1,2\} \subseteq \{\mathbf{N}\}$ ז. $|\{1,\mathbf{N}\}| = |\{1,\varnothing\}|$ ח. $\{1,\{2\}\} \cap \mathcal{P}(\{1,2\}) \neq \varnothing$

שאלה 2 (24 נק')

יהיו A,B,C קבוצות. הוכיחו את הטענות הבאות:

א. $(A \setminus B) \cup (B \setminus C) = (A \cup B) \setminus (B \cap C)$.

ב. אם $\mathcal{P}(C) = \mathcal{P}(A) \cup \mathcal{P}(B)$ אז $C = A$ או $C = B$.

ג. אם A,B קבוצות סופיות ואם $|\mathcal{P}(A)| = 2 \cdot |\mathcal{P}(A \setminus B)|$ אז $|A \cap B| = 1$.

שאלה 3 (24 נק')

יהיו A,B,C קבוצות חלקיות לקבוצה אוניברסלית U. הוכיחו את הטענות הבאות:

א. אם $A \subset B$ אז $A \cup B^c \neq U$.

ב. אם $A^c \Delta B = B^c \Delta C$ אז $A = C$.

ג. אם $A \cap B \subseteq A \Delta B \Delta C$ אז $A \cap B \subseteq C$.

שאלה 4 (28 נק')

בשאלה זו, קבוצת המספרים הטבעיים $\mathbf{N}$ היא הקבוצה האוניברסלית.

לכל $k \in \mathbf{N}$ נסמן $A_k = \{0k, 1k, 2k, 3k, \ldots\} = \{nk \mid n \in \mathbf{N}\}$.

בכל אחד מן הסעיפים הבאים, מיצאו מספר טבעי k כך שהקבוצה באותו סעיף תהיה שווה ל- A_k. נמקו טענותיכם.

א. $\bigcup_{k=1}^{\infty} A_{2k}$ ב. $\bigcap_{k=1}^{5} A_k$ ג. $\bigcap_{k=1}^{\infty} A_k$ ד. $A_6 \cup \{x+3 \mid x \in A_6\}$

מטלת מחשב (ממ"ח) 02

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה | **חומר הלימוד למטלה: תורת הקבוצות פרקים 2,1**

מספר השאלות: 20 | **משקל המטלה: 2 נקודות**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: 26.7.2019**

את התשובות לממ"ח יש לשלוח באמצעות מערכת שאילת"א
בכתובת http://www.openu.ac.il/sheilta/
הממ"ח נבדק בצורה ממוחשבת. אין לשלוח את פתרון הממ"ח למנחה!

בכל שאלה במטלה זו מופיעה טענה אחת. סמנו:

א - אם הטענה נכונה **ב - אם הטענה לא נכונה**

במטלה זו A,B,C הן קבוצות, R,S הם יחסים והאות n מייצגת מספר טבעי

שאלה 1

$\{2,3\} \cap \{\{2\},\{3\}\} = \{\{2\},3\} \cap \{2,\{3\}\}$

שאלה 2

אם $A \cup B = A \cup C$ אז $B = C$

שאלה 3

אם $A \subseteq B \cup C$ אז $A \subseteq B$ או $A \subseteq C$

שאלה 4

אם A,B קבוצות סופיות זרות אז $|\mathcal{P}(A) \cup \mathcal{P}(B)| = 2^{|A|} + 2^{|B|}$

שאלה 5

$A \subseteq \mathcal{P}(A)$

שאלה 6

אם $A \Delta B = A \setminus B$ אז $B \subseteq A$

שאלה 7

אם $x \in A \Delta B \Delta C$ אז $x \notin A \cap B$

שאלה 8

אם $x \notin A^c \cap B^c$ אז $x \in A \cap B$

שאלה 9

אם $A \subset B \times C$ אז $B \neq \varnothing$ וגם $C \neq \varnothing$

שאלה 10

$$\bigcup_{n=1}^{\infty}\left(1+\frac{1}{n},2-\frac{1}{n}\right)\subseteq\bigcap_{n=1}^{\infty}\left(1-\frac{1}{n},2+\frac{1}{n}\right)$$

שאלה 11

אם כל איבר של A הוא זוג סדור אז קיימות קבוצת B,C כך ש- $A = B \times C$

שאלה 12

אם R יחס רפלקסיבי וטרנזיטיבי אז $R^2 = R$.

שאלה 13

אם יחס R מקיים $R^2 = R$ אז R הוא יחס טרנזיטיבי.

שאלה 14

אם $R \cup S$ יחס אנטי-סימטרי אז גם R,S הם יחסים אנטי-סימטריים

שאלה 15

מספר יחסי השקילות השונים שניתן להגדיר על הקבוצה $\{1,2,3\}$ קטן ממספר יחסי הסדר המלא שניתן להגדיר על קבוצה זו.

שאלה 16

כל יחס רפלקסיבי R המקיים $R^2 = R$ הוא יחס שקילות.

שאלה 17

אם ליחס שקילות R על $\{1,2,3,\ldots,n\}$ יש פחות מ- n מחלקות אז $|R| \geq n+2$

שאלה 18

אם $1 < n < m$ מספרים טבעיים אז החלוקה של $\mathbf{Z}$ המוגדרת על-ידי יחס השקילות $\equiv_m$ היא עידון של החלוקה של $\mathbf{Z}$ המוגדרת על ידי יחס השקילות $\equiv_n$.

שאלה 19

אם A קבוצה סדורה (סדר מלא!) ואינסופית אז אין ב- A איבר אחרון

שאלה 20

אם $A = \{1,2,3,4\}$ ואם $\langle A, \prec \rangle$ הוא סדר חלקי שבו קיימים שני אברים מינימליים ושני איברים מקסימליים אז כל איבר של A הוא מינימלי או מקסימלי.

מטלת מנחה (ממ"ן) 12

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה **חומר הלימוד למטלה: תורת הקבוצות פרקים 2, 3**

מספר השאלות: 4 **משקל המטלה: 3 נקודות**

סמסטר: 2019ג **מועד הגשה: 2.8.2019**

מטלת מנחה ניתן להגיש באחת הדרכים הבאות (הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"):

- במערכת המטלות המקוונת (**קובץ מוקלד. לגבי הגשת קובץ סרוק יש להתעדכן אצל המנחה\בודק של קבוצת הלימוד שלך**). כניסה מאתר הקורס או משאילת"א
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באופן ישיר למנחה במפגש ההנחיה
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באמצעות דואר ישראל, לכתובתו של המנחה.

שאלה 1 (28 נקודות)

א. יהיו A,B,C,D קבוצות.

הוכיחו שאם $A\Delta B \subseteq D$ ו- $B\Delta C \subseteq D$ אז $A\Delta C \subseteq D$.

על הקבוצה $\mathcal{P}(\{1,2,3\})$ נתונים שני יחסים R,S המוגדרים כך: לכל $A,B \in \mathcal{P}(\{1,2,3\})$:

ARB אם ורק אם $A\Delta B \subseteq \{1,2\}$ ו- ASB אם ורק אם $A\Delta\{1,2\} \subset B\Delta\{1,2\}$.

ב. קבעו אם אחד מהיחסים הוא יחס שקילות ואם התשובה חיובית, נמקו מדוע ומיצאו את מחלקות השקילות שלו.

ג. קבעו אם אחד היחסים הוא סדר מלא. נמקו את התשובה.

שאלה 2 (30 נקודות)

על הקבוצה $A = \{\langle a,b\rangle \mid a,b \in \mathbf{N} \setminus \{0\}\}$ מגדירים שני יחסים R,T כך:

לכל $\langle a_1,b_1\rangle,\langle a_2,b_2\rangle \in A$, $\langle a_1,b_1\rangle R\langle a_2,b_2\rangle$ אם ורק אם $a_1b_2 = a_2b_1$ ו- $\langle a_1,b_1\rangle T\langle a_2,b_2\rangle$ אם ורק אם $a_1b_2 < a_2b_1$.

א. הוכיחו שאחד היחסים הוא יחס שקילות והאחר הוא יחס סדר.

ב. לכל $n\in\mathbf{N} \setminus \{0\}$ נסמן ב- $S_{\langle n,1\rangle}$ את מחלקת השקילות של $\langle n,1\rangle$ (לפי יחס השקילות מסעיף א')

האם $S_{\langle n,1\rangle} \cap S_{\langle m,1\rangle} = \varnothing$ כאשר $m \neq n$? האם אוסף הקבוצות $\{S_{\langle n,1\rangle} \mid n \in \mathbf{N} \setminus \{0\}\}$ הוא חלוקה של A? נמקו את התשובות.

ג. קבעו אם יחס הסדר שמצאתם בסעיף א' הוא סדר מלא והאם קיימים איברים מינימליים או מקסימליים. נמקו את התשובה.

שאלה 3 (21 נקודות)

בשאלה זו, לכל שתי קבוצות A,B ולכל פונקציה $f : A \to B$ נסמן ב- $g : \mathcal{P}(B) \to \mathcal{P}(A)$ את הפונקציה המוגדרת כך: לכל $D \in \mathcal{P}(B)$, $g(D) = f^{-1}[D]$.

א. הוכיחו ש- f היא על אם ורק אם g היא חד-חד ערכית. (אפשר להיעזר בשאלה 16 בספר)

ב. בסעיף זה נניח ש- $f : \mathbf{N} \to \mathbf{N}$ מוגדרת על-ידי $f(n) = n - 1$ לכל $n > 0$ ו- $f(0) = 0$.
הוכיחו שבמקרה זה הפונקציה $g : \mathcal{P}(\mathbf{N}) \to \mathcal{P}(\mathbf{N})$ המתאימה ל- f , היא חד-חד ערכית ותארו את הקבוצות: $g(\{0,1,2,\dots,n\})$, $g(\mathbf{N})$ ו- $g(\mathbf{N}\setminus\{0\})$.

ג. האם הפונקציה g מסעיף ב' היא על? נמקו את התשובה.

שאלה 4 (21 נקודות)

נתונות הפונקציות $f, g : \mathbf{N} \times \mathbf{Z} \to \mathbf{N} \times \mathbf{Z}$ המוגדרת כך:

לכל $m \in \mathbf{N}$, $n \in \mathbf{Z}$, $f\langle m,n\rangle = \langle m, 2m-n\rangle$ ו- $g\langle m,n\rangle = \langle m, m-2n\rangle$.

א. הוכיחו ש- f היא הפיכה ומיצאו את הפונקציה ההפכית שלה. נמקו את התשובה.

ב. הוכיחו ש- g אינה הפיכה. נמקו את התשובה.

ג. מיצאו את $g[\mathbf{N} \times \{0\}]$ ואת $g^{-1}[\mathbf{N} \times \{0\}]$.

מטלת מחשב (ממ"ח) 03

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה **חומר הלימוד למטלה: "תורת הקבוצות" פרקים 4,3**

מספר השאלות: 20 **משקל המטלה: 2 נקודות**

סמסטר: 2019ג **מועד הגשה: 7.8.2019**

את התשובות לממ"ח יש לשלוח באמצעות מערכת שאילת"א
בכתובת http://www.openu.ac.il/sheilta/
הממ"ח נבדק בצורה ממוחשבת. אין לשלוח את פתרון הממ"ח למנחה!

בכל אחת מהשאלות הבאות מופיעה טענה.

סמנו: א - אם הטענה נכונה ; ב - אם הטענה לא נכונה

במטלה זו האותיות f,g מסמנות פונקציות, χ_A מסמנת פונקציה אופיינית של קבוצה.

שאלה 1
עבור כל מספר $n\in\mathbf{N}$ השלשות $\left\langle \mathbf{R},\mathbf{R},\{\langle x,1+x+x^2+\cdots+x^n\rangle \mid x\in\mathbf{R}\}\right\rangle$
ו- $\left\langle \mathbf{R},\mathbf{R},\{\langle 1,n+1\rangle\}\cup\{\langle x,\ (1-x^{n+1})/(1-x)\rangle \mid x\in\mathbf{R}\setminus\{1\}\}\right\rangle$ הן פונקציות שוות.

שאלה 2
אם $f:A\to B$ היא פונקציה ו- $C_1,C_2\subseteq A$, $C_1\cap C_2=\varnothing$ אז גם $f[C_1]\cap f[C_2]=\varnothing$.

שאלה 3
אם $f:A\to B$ פונקציה ו- $D_1,D_2\subseteq B$, $D_1\cap D_2=\varnothing$ אז גם $f^{-1}[D_1]\cap f^{-1}[D_2]=\varnothing$.

שאלה 4
$f:A\to B$ היא חד-חד-ערכית אם ורק אם לכל קבוצה סופית $C\subseteq A$ מתקיים $|f[C]|=|C|$

שאלה 5
$f:A\to B$ היא על אם ורק אם לכל קבוצה סופית $D\subseteq B$ מתקיים $|f^{-1}[D]|=|D|$

שאלה 6
אם A,B תת-קבוצות של קבוצה אוניברסלית U אז $\chi_A^{-1}[\{1\}]\cap\chi_B^{-1}[\{0\}]=A\setminus B$

שאלה 7
אם $f:\mathbf{N}\to\mathbf{N}$ היא חד-חד-ערכית אז f היא על.

שאלה 8
אם $f:\mathbf{N}\to\mathbf{N}$ היא על אז f היא חד-חד-ערכית.

שאלה 9

אם $f,g:\mathbf{N}\to\mathbf{N}$ ואם $f\circ g=I_{\mathbf{N}}$ אז f היא פונקציה הפיכה.

שאלה 10

אם $f:\mathbf{N}\to\mathbf{N}$, $f(n)=n+3$ לכל $n\in\mathbf{N}$ אז קיימת פונקציה **קבועה** $g:\mathbf{N}\to\mathbf{N}$ כך ש-

$f\circ g=g\circ f$

שאלה 11

קבוצת המספרים הטבעיים שמתחלקים ב- 7 שקולה לקבוצת המספרים הטבעיים שאינם מתחלקים ב- 7.

שאלה 12

אם קבוצה אינסופית A שקולה לכל קבוצה אינסופית שחלקית לה אז $|A|=\aleph_0$.

שאלה 13

אם A קבוצת הקבוצות החלקיות ל- $\mathbf{N}$ ששקולות ל- $\mathbf{N}$ ו- B קבוצת הקבוצות החלקיות ל- $\mathbf{N}$ שאינן שקולות ל- $\mathbf{N}$ אז A שקולה ל- B .

שאלה 14

אם $A\subseteq\mathbf{R}$ ואם $|A|>\aleph_0$ אז A מכילה קטע לא מנוון.

שאלה 15

$$|\mathbf{R}\setminus[0,\infty)|<|\mathbf{R}\setminus[0,1)|$$

שאלה 16

הקבוצות $\mathbf{N}^{\{1,2\}}$ ו- $\mathbf{N}^{\{1,2,3\}}$ הן שקולות זו לזו. (להבנת הסימונים עיינו בפרק 3.9)

שאלה 17

הקבוצות $\{1,2\}^{\mathbf{N}}$ ו- $\{1,2,3\}^{\mathbf{N}}$ הן שקולות זו לזו.

שאלה 18

הקבוצות $\mathbf{N}^{\{1,2\}}$ ו- $\{1,2\}^{\mathbf{N}}$ הן שקולות זו לזו.

שאלה 19

אם $\mathcal{F}$ היא קבוצת כל התת-קבוצות הסופיות של $\mathbf{N}$ אז $\left|\bigcup_{A\in\mathcal{F}}A\right|<\left|\bigcup_{A\in\mathcal{F}}\mathcal{P}(A)\right|$

שאלה 20

אם κ_1 עוצמה סופית ו- κ_2 עוצמה אינסופית אז $\aleph_0+\kappa_1\neq\aleph_0+\kappa_2$.

מטלת מנחה (ממ"ן) 13

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה | **חומר הלימוד למטלה: תורת הקבוצות פרק 4**

מספר השאלות: 3 | **משקל המטלה: 3 נקודות**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: 12.8.2019**

מטלת מנחה ניתן להגיש באחת הדרכים הבאות (הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"):

- במערכת המטלות המקוונת (**קובץ מוקלד. לגבי הגשת קובץ סרוק יש להתעדכן אצל המנחה\בודק של קבוצת הלימוד שלך**). כניסה מאתר הקורס או משאילת"א
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באופן ישיר למנחה במפגש ההנחיה
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באמצעות דואר ישראל, לכתובתו של המנחה.

שאלה 1 (40 נק')

מיצאו את העוצמות של כל אחת מן הקבוצות הבאות. נמקו את התשובות.

א. קבוצת כל המספרים הממשיים בקטע $(0,1)$ אשר בפיתוח שלהם כשבר עשרוני אינסופי כל ספרה מופיעה בסמיכות לספרה השווה לה. (למשל, אם בפיתוח מופיע הרצף $a3c$ אז לפחות אחת מהספרות a,c היא 3).

ב. $(\mathbf{N}\times(0,1))\cap(\mathbf{R}\times\mathbf{Q})$

ג. $\mathcal{P}((0,1)\setminus\mathbf{I})$, כאשר $\mathbf{I}$ היא קבוצת כל המספרים הממשיים האי-רציונליים.

ד. $\mathcal{P}((0,10^{-10})\setminus\mathbf{Q})$

שאלה 2 (40 נק')

נתונות הקבוצות הבאות (המשלימים המופיעים להלן הם ביחס לקבוצה $\mathbf{N}$)

$K=\{A\in\mathcal{P}(\mathbf{N}) \mid |A^c|=\aleph_0\}$ ו- $M=\{A\in\mathcal{P}(\mathbf{N}) \mid |A|=\aleph_0 \ \wedge\ |A^c|=\aleph_0\}$.

הוכיחו או הפריכו כל אחת מן הטענות הבאות:

א. $|K|=\aleph_0$

ב. $|M|=\aleph_0$

ג. $|\mathcal{P}(\mathbf{N})\setminus K|=\aleph_0$

ד. $|\mathcal{P}(\mathbf{N})\setminus M|=\aleph_0$

שאלה 3 (20 נק׳)

נתונות הקבוצות הבאות :

$A=\{A_i \mid i\in \mathbf{N}\}$ כאשר $A_i \subseteq \mathbf{N}$, $A_i \neq A_j$ ו- $A_i \cap A_j = \varnothing$ לכל $i,j\in\mathbf{N}$, $i\neq j$.

B - קבוצה של קטעים פתוחים ב- $\mathbf{R}$ כך שלאף שניים מהם אין נקודה משותפת.

C - קבוצה אינסופית של קטעים פתוחים ב- $\mathbf{R}$ שאינה בת מניה.

א. הוכיחו ש- $|B|\leq|A|$.

ב. הוכיחו שקיימים קטעים $I,J\in C$ כך ש- $|I\cap J|=|\mathbf{R}|$

מטלת מנחה (ממ״ן) 14

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה **חומר הלימוד למטלה: קומבינטוריקה פרקים 4,3**

מספר השאלות: 4 **משקל המטלה: 3 נקודות**

סמסטר: 2019ג **מועד הגשה: 20.8.2019**

מטלת מנחה ניתן להגיש באחת הדרכים הבאות (הסבר מפורט ב״נוהל הגשת מטלות מנחה״):
- במערכת המטלות המקוונת (**קובץ מוקלד. לגבי הגשת קובץ סרוק יש להתעדכן אצל המנחה\בודק של קבוצת הלימוד שלך**). כניסה מאתר הקורס או משאילת״א
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באופן ישיר למנחה במפגש ההנחיה
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באמצעות דואר ישראל, לכתובתו של המנחה.

שאלה 1 (30 נקודות)

נסמן $A=\{1,2,3,...,n\}$ כאשר $n\ge 1$ טבעי, ונניח ש- k מספר טבעי כך ש- $1\le k\le n$.

א. מהו מספר המחרוזות באורך n הכתובות בספרות $0,1,2$ שבהן 1 מופיע k פעמים בדיוק?

ב. מצאו את מספר הזוגות $\langle B,C\rangle$ שבהם $B,C\subseteq A$, $|B|=k$ ו- $B\cap C=\varnothing$. (רמז: סעיף א׳)

ג. נניח ש- $n=7$. מצאו את מספר הקבוצות $\{B,C\}$ שבהן $B,C\subseteq A$, $|B|=3$ ו- $B\cap C=\varnothing$.

שאלה 2 (8+3+9 נקודות)

א. הוכיחו ש- $\sum_{k=0}^{n}\frac{1^k+(-1)^k}{2}\cdot\binom{n}{k}4^k=\frac{5^n+(-3)^n}{2}$

ב. הוכיחו שסכום המספרים בעלי **אינדקס זוגי**, מתוך $a_0,a_1,...,a_n$ הוא: $\sum_{k=0}^{n}\frac{1^k+(-1)^k}{2}\cdot a_k$

ג. מיצאו את מספר המילים באורך n הכתובות באותיות A,B,C,D,E שבהן האות A מופיעה מספר זוגי של פעמים.

שאלה 3 (20 נקודות)

חשבו את מספר הפונקציות $f:\{1,2,3,4\}\to\{1,2,3,4\}$ המקיימות $|f^{-1}[\{i\}]|\ne i$ לכל $1\le i\le 4$.

שאלה 4 (30 נקודות)

מפזרים 13 כדורים זהים ב- 6 תאים שונים.

א. חשבו את מספר הפיזורים שבהם שלושת התאים הראשונים מכילים ביחד לפחות 10 כדורים.

ב. חשבו את מספר הפיזורים שבהם אין אף תא שבו 3 כדורים בדיוק.

ג. מה התשובה לסעיף א׳ במקרה ש- 13 הכדורים שונים זה מזה?

מטלת מחשב (ממ"ח) 04

קורס: 20476 מתמטיקה בדידה | **חומר הלימוד למטלה: "קומבינטוריקה" פרקים 1-7**

מספר השאלות: 20 | **משקל המטלה: 2 נקודות**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: עד 27.8.2019**

את התשובות לממ"ח יש לשלוח באמצעות מערכת שאילת"א
בכתובת http://www.openu.ac.il/sheilta/
הממ"ח נבדק בצורה ממוחשבת. אין לשלוח את פתרון הממ"ח למנחה!

בכל אחת מהשאלות הבאות מופיעה טענה.

סמנו: **א** - אם הטענה נכונה ; **ב** - אם הטענה לא נכונה

בשאלות 1-3 האות A מסמנת קבוצה בעלת 3 איברים.

שאלה 1

מספר היחסים שניתן להגדיר על A הוא 9

שאלה 2

מספר היחסים האנטי רפלקסיביים על A הוא 2^6

שאלה 3

מספר היחסים על A שווה למספר הפונקציות מ- A ל- $\mathcal{P}(A)$

בשאלות 4 - 10 נתייחס לקבוצה $A=\{1,2,3,4,5,6\}$

שאלה 4

מספר הפונקציות $f:A\to A$ המקיימות $f[\{1,2,3\}]=\{1,2,3\}$ שווה מספר הפונקציות $f:A\to A$ המקיימות $f^{-1}[\{1,2\}]=\varnothing$.

שאלה 5

מספר הפונקציות $f:A\to A$ שהן חד-חד-ערכיות שווה למספר הפונקציות $f:\{1,2,3,4,5\}\to A$ שהן חד-חד-ערכיות.

שאלה 6

מספר הפונקציות $f:A\to A$ המקבלות את הערך 1 פעם אחת, את הערך 2 פעמיים ואת הערך 3 שלוש פעמים, גדול ממספר הפונקציות $f:A\to A$ המקבלות פעמיים כל אחד מן הערכים 1,2,3.

שאלה 7

מספר הפונקציות החד-חד-ערכיות $f:A\to A$ המקיימות $f[\{1,2\}]=\{1,2\}$ קטן ממספר הפונקציות החד-חד-ערכיות $f:A\to A$ המקיימות $f[\{1,2,3\}]=\{1,2,3\}$.

שאלה 8

מספר הזוגות הסדורים $\langle B,C\rangle$ שבהם $B,C\subseteq A$, $|B|=|C|=2$ ו- $B\cap C=\varnothing$ שווה למספר המילים באורך 6 שבהן כל אחת מהספרות 0,1,2 מופיעה פעמיים.

שאלה 9

מספר הקבוצות $\{B,C\}$ שבהן $B,C\subseteq A$, $|B|=|C|=3$ ו- $B\cap C=\varnothing$ שווה למספר המילים באורך 6 שבהן כל אחת מהספרות 0,1 מופיעה שלוש פעמים.

שאלה 10

מספר הזוגות הסדורים $\langle B,C\rangle$ שבהם $B,C\subseteq A$, $|B|=2,\ |C|=3$ ו- $B\cap C=\varnothing$ שווה למספר המילים באורך 6 שבהן 0 מופיע פעם אחת, 1 מופיע פעמיים ו- 2 מופיע שלוש פעמים.

שאלה 11

מספר יחסי השקילות השונים על A שהם בעלי שלוש מחלקות בדיוק הוא גדול מ- 100.

שאלה 12

יש בדיוק 78 הפונקציות $f:\{1,2,3,4\}\to\{1,2,3,4,5\}$ המקיימות $\{1,2,3\}\subseteq f[\{1,2,3,4\}]$

שאלה 13

מספר הפונקציות החד-חד-ערכיות $f:\{1,2,3,4\}\to\{1,2,3,4,5\}$ המקיימות $\{1,2,3\}\subseteq f[\{1,2,3,4\}]$
שווה למספר הפונקציות החד-חד-ערכיות $f:\{1,2,3,4\}\to\{1,2,3,4,5\}$ המקיימות $\{1,2\}\not\subseteq f[\{1,2,3,4\}]$

שאלה 14

מספר הדרכים לפיזור 12 כדורים זהים ב- 8 תאים שונים כך שבשני התאים הראשונים ביחד יימצאו לפחות 10 כדורים, הוא 396

שאלה 15

הפתרון לשאלה הקודמת הוא המקדם של x^{12} בפיתוח של $x^{10}(1+x+x^2+\cdots)^8$

שאלה 16

מספר הדרכים לפיזור 12 כדורים זהים ב- 8 תאים שונים כך ששניים מן התאים יכילו לפחות 5 כדורים כל אחד, הוא 1008

שאלה 17

הפתרון לשאלה הקודמת הוא המקדם של x^{12} בפיתוח של $(x^5+x^6+x^7+\cdots)^2(1+x+x^2+\cdots)^8$

שאלה 18

מספר הדרכים לפיזור 12 כדורים זהים ב- 8 תאים שונים כך ששניים מן התאים יכילו ביחד לפחות 10 כדורים הוא $28\cdot 316$

בשאלות 20-19 נסמן ב- $P(mn,m)$ את מספר כל הפיזורים האפשריים של mn כדורים שונים ב- m תאים זהים כך שבכל תא יימצאו בדיוק n כדורים.

שאלה 19

$P(8,4)=(8!)/2^4$.

שאלה 20

$P(6,3)>P(6,2)$

מטלת מנחה (ממ"ן) 15

קורס: 20476 מתמטיקה דיסקרטית | **חומר הלימוד למטלה: קומבינטוריקה פרקים 5-7**

מספר השאלות: 4 | **משקל המטלה: 3 נקודות**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: 1.9.2019**

מטלת מנחה ניתן להגיש באחת הדרכים הבאות (הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"):

- במערכת המטלות המקוונת (**קובץ מוקלד. לגבי הגשת קובץ סרוק יש להתעדכן אצל המנחה\בודק של קבוצת הלימוד שלך**). כניסה מאתר הקורס או משאילת"א
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באופן ישיר למנחה במפגש ההנחיה
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באמצעות דואר ישראל, לכתובתו של המנחה.

שאלה 1 (16 נק')

נתונים: A קבוצה לא ריקה בעלת n איברים, פונקציה $f: A \to A$ ואיבר $a \in A$.

נסמן $f^2(a) = f(f(a))$, $f^3(a) = f(f^2(a))$ ... $f^k(a) = f(f^{k-1}(a))$, לכל $k > 1$.

א. הוכיחו שקיימים מספרים i, j כך ש- $1 \le i < j \le n+1$ וכך ש- $f^i(a) = f^j(a)$.

ב. הוכיחו שאם f היא חד-חד- ערכית אז קיים $k > 1$ כך ש- $f^k(a) = a$.

שאלה 2 (30 נק')

תהי A קבוצת כל המספרים הטבעיים שבהם מופיעות רק הספרות 1,2. נסמן:

ב- a_n את מספר האיברים ב- A שהם מספרים בעלי n ספרות ומתחלקים ב- 3.

ב- b_n את מספר האיברים ב- A שהם בעלי n ספרות ושארית החילוק שלהם ב- 3 היא 1

ב- c_n את מספר האיברים ב- A שהם בעלי n ספרות ושארית החילוק שלהם ב- 3 היא 2

א. מיצא את $a_1, a_2, b_1, b_2, c_1, c_2$.

ב. לכל $n \ge 2$ הביעו את a_n בעזרת b_{n-1} ו- c_{n-1}, את b_n בעזרת a_{n-1} ו- c_{n-1} ואת c_n בעזרת a_{n-1} ו- b_{n-1}.

ג. היעזרו בתוצאות של סעיף ב' כדי למצוא יחסי נסיגה עבור כל אחת מהסדרות a_n , b_n , c_n.

ד. פתרו את יחסי הנסיגה וקבלו נוסחה מפורשת עבור a_n , b_n , c_n.

ה. בדקו ש- $a_n + b_n + c_n$ שווה למספר האיברים של A שהם בעלי n ספרות.

שאלה 3 (27 נקי)

א. כתבו פונקציה יוצרת עבור מספר הפתרונות **בטבעיים** של המשוואה

$$3x_1 + 2x_2 + 3x_3 + 2x_4 + 3x_5 + 2x_6 + 3x_7 = 20$$

ב. מיצאו את מספר הפתרונות של המשוואה מסעיף א' .

ג. מיצאו את מספר הפתרונות **בטבעיים** של המשוואה

$$3x_1 + 2x_2 + 3x_3 + 2x_4 + 3x_5 + 2x_6 + 3x_7 = 20$$

כאשר לפחות אחד מהנעלמים הוא אי-זוגי .

שאלה 4 (27 נקי)

א. מיצאו את המקדם של- x^{19} בפיתוח של הפונקציה $\dfrac{(1-x^5)^5}{(1-x)^{10}}$

ב. כתבו פונקציה יוצרת עבור מספר הפתרונות **בטבעיים** של המשוואה

$$x_1 + x_2 + \cdots + x_{15} = 19$$

כאשר $x_i \leq 4$ לכל $1 \leq i \leq 10$ וכל חמשת הנעלמים האחרים הם מספרים המתחלקים ב- 5 .

ג. מיצאו את מספר פתרונות המשוואה..

(הערות מועילות : 0 הוא מספר טבעי שמתחלק ב- 5. $1 + x + \cdots + x^4 = \dfrac{1-x^5}{1-x}$)

מטלת מחשב (ממ"ח) 05

הקורס: 20476 מתמטיקה בדידה | **חומר הלימוד למטלה: "תורת הגרפים" פרקים 1- 3**

מספר השאלות: 20 | **משקל המטלה: 2 נקודות**

סמסטר: 2019ג | **מועד הגשה: 8.9.2019**

תשובות לממ"ח יש לשלוח באמצעות מערכת שאילת"א

בכתובת http://www.openu.ac.il/sheilta/

הממ"ח נבדק בצורה ממוחשבת. אין לשלוח את פתרון הממ"ח למנחה!

בכל אחת מהשאלות הבאות מופיעה טענה.

סמנו: **א** - אם הטענה נכונה ; **ב** - אם הטענה לא נכונה

שאלה 1

קיים גרף פשוט על 7 צמתים, בעלי דרגות 3,3,3,3,5,6,4

שאלה 2

קיים גרף על 7 צמתים בעלי דרגות 3,3,3,3,5,6,8

שאלה 3

קיים גרף פשוט על 7 צמתים בעלי דרגות 2,2,2,2,2,6,6

שאלה 4

קיים גרף על 7 צמתים בעלי דרגות 1,1,3,3,2,6,6

שאלה 5

אם בגרף פשוט על **7** צמתים הדרגה של כל צומת היא לפחות 2 אז הגרף הוא קשיר

שאלה 6

אם בגרף פשוט על **7** צמתים הדרגה של כל צומת היא לפחות 3 אז הגרף הוא קשיר

שאלה 7

אם בגרף פשוט על **8** צמתים הדרגה של כל צומת היא לפחות 3 אז הגרף הוא קשיר

שאלה 8

בגרף פשוט ולא קשיר על **7** צמתים יש לכל היותר 15 קשתות.

שאלה 9

אם G הוא גרף דו-צדדי אז הגרף המשלים $\overline{G}$ הוא דו-צדדי.

שאלה 10

אם G הוא גרף דו-צדדי אז הגרף המשלים $\overline{G}$ אינו דו-צדדי.

שאלה 11

אם בעץ T על 6 צמתים יש 3 עלים אז ב- T קיים צומת בעל דרגה 3.

שאלה 12

אם סכום דרגות הצמתים בעץ T הוא 10 אז T הוא עץ על 6 צמתים.

שאלה 13

העצים **המתוייגים** בעלי סדרות פרופר $(2,2,4,5,5)$ ו- $(4,2,2,5,4)$ הם איזומורפיים (לפי הגדרה 2.8)

שאלה 14

העצים בעלי סדרות פרופר $(2,2,4,5,5)$ ו- $(4,2,2,5,4)$ הם איזומורפיים כגרפים **לא מתוייגים**. (לפי הגדרה 2.7)

שאלה 15

בכל עץ בעל שני עלים בלבד יש מסלול אוילר

שאלה 16

אם G הוא גרף אוילרי דו-צדדי אז מספר הצמתים של G הוא זוגי.

שאלה 17

אם G הוא גרף אוילרי בעל מספר זוגי של הצמתים אז G הוא גרף דו-צדדי.

שאלה 18

אם G הוא גרף פשוט על 7 צמתים שבו דרגות הצמתים הן $3,3,3,3,4,4,4$ אז G המילטוני.

שאלה 19

אם G הוא גרף פשוט על 7 צמתים שבו דרגות הצמתים הן $2,2,2,2,2,3,3$ אז G לא המילטוני.

שאלה 20

קיים G גרף פשוט על 7 צמתים לא המילטוני שבו דרגות הצמתים הן $2,2,2,2,2,3,3$.

מטלת מנחה (ממ״ן) 16

הקורס: 20476 – מתמטיקה בדידה **חומר הלימוד למטלה: תורת הגרפים – כל היחידה**

מספר השאלות: 4 **משקל המטלה: 3 נקודות**

סמסטר: 2019ג **מועד הגשה: 14.9.2019**

מטלת מנחה ניתן להגיש באחת הדרכים הבאות (הסבר מפורט ב״נוהל הגשת מטלות מנחה״):

- במערכת המטלות המקוונת (**קובץ מוקלד, לא סרוק**), כניסה מאתר הקורס או משאילת״א
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באופן ישיר למנחה במפגש ההנחיה
- על דפי נייר, עם טופס נלווה, באמצעות דואר ישראל, לכתובתו של המנחה.

שאלה 1 (30 נקודות)

נתון $T = (V,E)$, עץ על n צמתים שבו יש בדיוק 3 עלים. נתון ש- $n \geq 5$.

א. הוכיחו שב- T יש בדיוק צומת אחד בעל דרגה 3.(הדרכה: ניתן להוכיח בדרך השלילה שחייב להיות צומת כזה, אך לא יותר מאחד).

ב. הוכיחו שלכל $v \in V$, אם $d_T(v) \neq 1,3$ אז $d_T(v) = 2$.

ג. הוכיחו שהגרף המשלים $\overline{T}$ אינו אוילרי.

ד. הוכיחו שבגרף המשלים $\overline{T}$ קיים מסלול אוילר אם ורק אם $n = 6$.

ה. הוכיחו שלכל $n \geq 7$ הגרף המשלים $\overline{T}$ הוא המילטוני

שאלה 2 (30 נקודות)

בשאלה זו נתייחס לכל העצים T בעלי 10 צמתים המתויגים במספרים $1,2,3,\ldots,10$ שבהם 4 עלים המתויגים ב- $1,2,3,4$ (ייתכנו עוד צמתים שהם עלים)

א. מיצאו את העצים T בעלי סדרת פרופר $(5,5,6,6,7,7,8,8)$ ו- $(5,6,7,8,9,10,9,8)$.

ב. מיצאו את מספר העצים T המקיימים את תנאי השאלה.

ג. מיצאו את מספר העצים T, שבהם העלים הם $1,2,3,4$ בלבד (אין עלים נוספים)

ד. הוכיחו שלעץ T בעל סדרת פרופר $(5,5,6,6,7,7,8,8)$ אין זיווג מושלם.

שאלה 3 (20 נקודות)

G הוא גרף **דו-צדדי מלא** על 7 צמתים. ידוע ש- G הוא גרף **מישורי** ושקיים בו **מסלול אוילר**.

א. מיצאו את מספר הקשתות של G. נמקו את התשובה.

ב. מיצאו את מספר הפאות של G. נמקו את התשובה.

ג. מיצאו את מספר הצביעה של G. נמקו את התשובה.

שאלה 4 (20 נקודות)

בגרף **מישורי פשוט** G קיים **מסלול אוילר** באורך 9.

ידוע ש- u,v הם צמתים לא סמוכים ב- G וידוע שהגרף $G \cup \{uv\}$ (המתקבל מ- G לאחר הוספת הקשת uv) אינו גרף משורי. **הוכיחו או הפריכו** כל אחת מן הטענות הבאות :

א. קיים גרף G על 5 צמתים שמקיים את תנאיי השאלה

ב. קיים גרף G על 6 צמתים שמקיים את תנאיי השאלה